

JR za podintervencijo usposabljanja svetovalcev za leti 2026 in 2027

Tema 1: Varnost krme in živil: mikotoksini ter skladiščni škodljivci v ekološkem kmetijstvu

Usposabljanje je namenjeno obravnavi vidikov varnosti krme in živil v ekološkem kmetijstvu, s poudarkom na mikotoksinih in skladiščnih škodljivcih. Vsebina vključuje osnovne dejavnike tveganja, možne vplive na kakovost pridelkov ter vlogo kmetijskega svetovanja pri preprečevanju in obvladovanju teh tveganj v praksi.

Tema 2: Osnove biodinamike

Predavanje bo ponudilo osnovni vpogled v biodinamično kmetovanje kot celostni pristop k pridelavi hrane, ki temelji na razumevanju kmetije kot živega organizma. Udeleženci se bodo seznanili s temeljnimi načeli biodinamike, pomenom biodinamičnih pripravkov, setvenega koledarja ter vloge tal, rastlin in živali v ravnovesju kmetijskega sistema. Teoretični del bo dopolnjen z ogledom dobre prakse, kjer bodo predstavljeni konkretni primeri uporabe biodinamičnih pristopov v praksi.

Tema 3: Nadaljevalno usposabljanje iz biodinamike z ogledom dobrih praks

Nadaljnje usposabljanje iz biodinamike je namenjeno poglobitvi znanja in razumevanja biodinamičnega kmetovanja ter izmenjavi izkušenj iz prakse. Udeleženci bodo nadgradili poznavanje biodinamičnih pripravkov, njihove uporabe in učinkov, se podrobneje seznanili z ritmi v naravi ter vlogo opazovanja in prilagajanja ukrepov posamezni kmetiji. Poseben poudarek bo na praktičnih primerih in ogledu dobre prakse, kjer bodo predstavljene izkušnje z uvajanjem in izvajanjem biodinamičnih pristopov v različnih razmerah.

Tema 4: Izpopolnjevanje preskuševalcev na področju senzoričnega ocenjevanja mesnih izdelkov in pripravkov ter mlečnih izdelkov

Program zajema predavanja in obsežen praktikum s področja mesa in mesnih izdelkov, s poudarkom na senzorični analizi. V teoretičnem delu bosta predstavljena meso in maščobno tkivo kot surovina za izdelavo mesnih izdelkov in pripravkov, in sicer njune lastnosti, kemijska sestava ter posmrtne spremembe v mišičnem tkivu, ki definirajo tako senzorično kakovost mesa kot tudi pomembne napake. V nadaljevanju bo obravnavan vpliv postopkov predelave in konzerviranja, aditivov, dodatnih sestavin, pakiranja in drugih dejavnikov na senzorično zaznavne napake mesnih izdelkov in pripravkov. Prav tako bo predstavljena optimalna kakovost izdelkov vseh štirih skupin in podskupin mesnih izdelkov in pripravkov, kot jih opredeljuje Pravilnik o kakovosti mesnih izdelkov in pripravkov iz leta 2017. Praktični del bo usmerjen v senzorično ocenjevanje mesnih izdelkov in pripravkov, vključno s treningom zaznavanja napak (npr. aroma po postanem, žarkost, napake v teksturi in barvi, vonju in aromi),

uporabo analitičnih in sejmskih sistemov ocenjevanja ter vrednotenjem rezultatov. Program usposabljanja bomo zaključili s testom in razglasitvijo rezultatov.

Program usposabljanja obsega teoretična predavanja o mleku in mlečnih izdelkih, osnove mlečnopredelovalne tehnologije ter praktično usposabljanje s področja senzoričnega ocenjevanja mlečnih izdelkov. V teoretičnem delu bo najprej predstavljeno mleko, njegove lastnosti in posebnosti. Sledilo bo predavanje o osnovah predelave mleka, vključno z vrstami in pomenom toplotne obdelave ter zahtevami za pravilno shranjevanje mleka. Nadalje bo predstavljena izdelava različnih mlečnih izdelkov, kot so fermentirani mlečni izdelki, smetana, maslo ter različne vrste sirov. Izobraževanje bo zajemalo spoznavanje osnovnih tehnoloških postopkov ter spremljanje ključnih parametrov kakovosti, tako kemijskih kot mikrobioloških. Poseben poudarek bo namenjen tudi najpogostejšim tehnološkim napakam pri posameznih izdelkih. Praktični del bo osredotočen na prepoznavanje osnovnih okusov v mleku ter senzorično ocenjevanje mlečnih izdelkov iz različnih skupin. Udeleženci se bodo seznanili z metodami senzoričnega ocenjevanja, optimalnimi lastnostmi posameznih izdelkov ter osnovnimi napakami, njihovo terminologijo in povezavo med zaznanimi

Tema 5: Pametne rešitve za manjši ogljični odtis in boljše zdravje živali

Namen usposabljanja je seznanitev svetovalcev z najnovejšimi dognanji na področju preciznega krmljenja, digitalizacije in trajnostne gradnje hlevov. Ključni cilj je implementacija praks, ki prek optimizacije zdravja in dobrobiti živali neposredno zmanjšujejo potrebo po uporabi antimikrobikov ter hkrati zmanjšujejo ogljični odtis kmetijstva. Vsebina vključuje podrobno seznanitev z novimi priporočili za oskrbo krav molznic (GfE 2023), ki prek natančnejšega izračunavanja krmnih obrokov in uporabe naprednih analitičnih sistemov (Zifo 2) omogočajo boljše izrabo krme, izboljšanje zdravja živali in zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov. Digitalizacija in avtomatizacija bosta predstavljeni skozi primere avtomatskih krmilnih sistemov in senzorske tehnologije za zgodnje odkrivanje bolezni, kar neposredno zmanjšuje potrebo po antibiotikih. Teoretični del bo nadgrajen z ogledi vzorčnih hlevov (Lfl) in primerov dobrih praks, kjer bo poudarek na trajnostni gradnji, zagotavljanju dobrobiti živali ter tehničnih rešitvah za zmanjševanje vročinskega stresa, kar skupaj zagotavlja višjo prehransko varnost in varovanje okolja.«

Tema 6: Vplivi zmanjšane vnosa dušika (N) in fosforja (P) v prehrani

Izgube dušika in fosforja v okolje, ni le breme okolja ampak tudi rejca, saj brez optimizacije obrokov reja postaja manj konkurenčna, krožno gospodarstvo pa manj učinkovito.

V uvodu bo predstavljen sistem prehrane/ krmljenja prašičev z zmanjšano vsebnostjo dušika in fosforja, kar posledično zmanjšuje emisije v okolje. Enako tudi za perutnino, vendar z zakonitostmi, ki veljajo pri perutnini.

Na podlagi rezultatov poskusov krmljenja bomo pokazali, da je praktična izvedba mogoča brez ekonomskih izgub za kmete. Sledi delavnico – praktično delo/vaje s programom Zifo2 s praktičnimi primeri za vse kategorije prašičev: pitanci, plemenske svinje in pujski. Ker je predavateljica doktorirala na referenčnem inštitutu (Friedricha Loefflerja) ravno iz vsebin vpliva prehrane z zmanjšano koncentracijo dušika in fosforja na prebavljivost, ravnovesje, zadrževanje in kemično sestavo mesa, bo delavnica v svetovalni prostor prinesla napredek.

Tema 7: Optimizacija reje drobnice: Od natančnega krmljenja do pametnega hleva

Program usposabljanja je zasnovan kot celovit pregled najsodobnejših tehnologij in kmetijskih praks, ki prispevajo k varovanju okolja, biotski raznovrstnosti in prilagajanju podnebnim spremembam. Vsebina usposabljanja vključuje podrobno predstavitev sodobnih sistemov uhlevitve, ki so zasnovani s primarnim ciljem zagotavljanja optimalne hlevske klime in učinkovitega prezračevanja. Ker sta prav ustrezna izmenjava zraka in nadzorovana mikroklima ključna pogoja za dobrobit živali, bo poudarek na tehničnih rešitvah, ki preprečujejo toplotni stres in zagotavljajo higieno bivalnega okolja. Udeleženci bodo spoznali najnovejše tehnične rešitve za krmljenje in napajanje ter sodobne trende avtomatizacije, vključno z molznimi roboti in avtomatskimi krmilniki. Teoretična znanja bodo dopolnjena z ogledom tehnološko naprednega hleva za drobnico, kjer bodo v praksi predstavljeni funkcionalnost objektov in najvišji standardi oskrbe živali. S pomočjo sodobne programske opreme bodo predstavljeni optimizirani poletni in zimski obroki, prilagojeni najnovejšim prehranskim standardom. Računalniški program prav tako natančno opredeljuje normative krmljenja za pitanje mladičev ter specifične potrebe mlečnih in mesnih pasem drobnice. Usposabljanje vključuje uporabo sodobnih diagnostičnih metod, kot je ultrazvok za merjenje mišično-tolščnega razmerja, kar omogoča natančno selekcijo in genetski napredek. Teoretična znanja bodo nadgrajena z ogledi primerov dobrih praks na tehnološko naprednih kmetijah, kjer bo poudarek na funkcionalnosti objektov in doseganju najvišjih standardov dobrobiti živali v luči trajnostne prireje.

Tema 8: Praktični in učinkoviti ukrepi za povečanje biodivezitet, zagotavljanje odpornih kmetijskih ekosistemov in obnovo narave

Usposabljanje bo kmetijskim svetovalcem omogočilo praktično razumevanje, kako z enostavnimi in učinkovitimi ukrepi povečati biodiverzitetu na kmetijskih zemljiščih, povečati odpornost kmetijskih ekosistemov na naravne ujme in kako s tem osmisliti tudi obnovo narave:

- prepoznavanje stabilnega in nestabilnega kmetijskega ekosistema;
- vključevanje krajinskih značilnosti, kot so mejice, posamezna drevesa, itd., kot naravni ukrepi za podporo biotski pestrosti;
- koncept odpornosti kmetijskega sistema in kako stabilen ekosistem podpira pridelavo hrane, zmanjšuje tveganja in izboljšuje ekosistemske storitve;
- praktični ogled terena: analiza kmetijskega ekosistema, prepoznavanje krajevnih značilnosti in ukrepov ter načrtovanje svetovanja;
- predlogi, kako kmetu predstaviti odpornost, obnovo in ekosistemske storitve.

Tema 9: Vloga Javne službe kmetijskega svetovanja pri povezovanju kmetov z okoljskimi, naravovarstvenimi in podnebnimi politikami

Usposabljanje v trajanju 3 šolskih ur bo izvedeno preko spletne platforme in bo namenjeno seznanitvi kmetijskih svetovalcev z Arhuško konvencijo, možnostmi sodelovanja javnosti v postopkih priprave predpisov in odločanja ter povezovanjem okoljskih, naravovarstvenih in podnebnih politik. Poseben poudarek bo namenjen vlogi Javne službe kmetijskega svetovanja (JSKS), pri prenosu znanja in krepitevi ozaveščenosti kmetov o njihovih pravicah in možnostih aktivnega sodelovanja, saj ima JSKS ključno vlogo pri učinkovitem vključevanju kmetov v procese, ki vplivajo na rabo prostora in varstvo okolja.

Tema 10: Travnna ruša in prezimni dosevki v pogojih podnebnih sprememb: raba, gnojenje, pridelek in sekvestracija ogljika

Na usposabljanju bomo obravnavali vpliv različnih načinov rabe in gnojenja travinja na botanično sestavo travne ruše, količino in kakovost pridelka ter na sposobnost travinja za sekvestracijo ogljika v tleh v pogojih podnebnih sprememb. Predstavljeni bodo rezultati dolgoročnega trajnega poskusa na trajnem travinju, ki omogoča vpogled v dolgoročne spremembe rastlinske sestave, produktivnosti in okoljskih funkcij travinja glede na intenzivnost rabe in gnojenja.

Poseben poudarek bo namenjen primerjavi konvencionalnih in ekoloških pristopov k upravljanju travinja, zlasti z vidika omejene rabe mineralnih gnojil v ekološki pridelavi. Obravnavana bo vloga prezimnih dosevkov, predvsem metuljnic, kot pomembnega vira biološko vezanega dušika, ki lahko delno ali v celoti nadomesti mineralni dušik ter prispeva k izboljšanju rodovitnosti tal, stabilnosti pridelka in večji odpornosti pridelovalnih sistemov na sušne in druge stresne razmere.

Cilj usposabljanja je okrepiti strokovne kompetence kmetijskih svetovalcev za razumevanje vpliva rabe, gnojenja in podnebnih sprememb na delovanje travne ruše, količino in kakovost pridelka ter na sekvestracijo ogljika v tleh. Udeleženci bodo pridobili znanja za prepoznavanje dolgoročnih sprememb botanične sestave travinja ter za svetovanje kmetom pri izbiri trajnostnih in ekološko sprejemljivih tehnologij upravljanja travinja.

Poseben cilj usposabljanja je seznaniti udeležence z vlogo prezimnih dosevkov, zlasti metuljnic, kot učinkovitega vira biološko vezanega dušika, ki lahko nadomesti mineralna gnojila, ter z njihovim pomenom v ekološki pridelavi hrane in pri prilagajanju kmetijske pridelave na podnebne spremembe. Usposabljanje bo prispevalo k boljšemu prenosu znanstvenih spoznanj v prakso ter k izboljšanju kakovosti svetovalnega dela na področju trajnostnega upravljanja kmetijskih zemljišč.

Tema 11: Konferenca Hrvatsko povrće

Konferenca Hrvatsko povrće poteka že od leta 2015 vsako leto (izjema so bila leta v času Covid). Na konferenci so vsako leto predstavljeni aktualni strokovni prispevki s področja pridelave zelenjave na prostem in v zavarovanih prostorih, inovacije za večjo konkurenčnost, pa tudi prilagajanje in blaženje podnebnih sprememb ter varovanje okolja. Poudarek je tudi na alternativnih načinih varstva rastlin, uporabi biostimulantov, številne vsebine so namenjene ekološki pridelavi in predelavi. Prispevki se dotikajo še dodelave, skladiščenja, predelave, trženja. Vsebine so dodatno podprte še z ogledom dobre prakse na terenu.

Tema 12: Metode svetovanja na področju ekonomike kmetijstva

Strokovna ekskurzija bo usmerjena v poglobljeno razumevanje, kako se na Nizozemskem razvijajo in izvajajo pristopi k ekonomsko učinkovitemu, trajnostnemu in podatkovno podprtemu kmetovanju, ki kmetom omogoča sprejemanje utemeljenih in dolgoročno vzdržnih odločitev. Program združuje ključna znanja s področij kmetijske ekonomike, svetovalnih praks ter tehnoloških in organizacijskih inovacij, ki neposredno vplivajo na ekonomsko uspešnost kmetij.

Udeleženci bodo spoznali:

- Kako se ocenjuje ekonomska upravičenost trajnostnih pridelovalnih praks;
- Metodologijo priprave kalkulacij pridelave ter načini, kako se le-te uporabljajo pri svetovanju in odločanju na kmetijah;

- Metode ekonomskega svetovanja in podpora kmetov pri načrtovanju in optimizaciji proizvodnje ter investicijah;
- Vlogo panožnih krožkov, ki temeljijo na izmenjavi podatkov in ekonomskih kazalnikov ter omogočajo izmenjavo izkušenj med kmeti;
- Podatkovno podprto upravljanje pridelave (data-driven crop management) in uporabo digitalnih orodij za optimizacijo proizvodnje;
- Precizno kmetijstvo kot temelj za bolj učinkovito in ekonomsko stabilno pridelavo;
- Kombinacijo projektnih in svetovalnih aktivnosti, ki kmetom omogočajo prilagajanje regulativam (okoljske zahteve, dušik, voda) in izboljšanje konkurenčnosti.

Poseben poudarek bo namenjen predstavitvi petletnih izkušenj eksperimentalne kmetije z inovacijami za bolj ekonomično in trajnostno pridelavo, skupaj z ekonomsko analizo izvedenih praks ter prikazom tehnološko napredne mehanizacije (Farm of the Future). Predstavitev bo udeležencem omogočila dragocen vpogled v povezovanje tehnoloških in ekonomskih pristopov v iskanju novih, finančno vzdržnih kmetijskih modelov.

Tema 13: Usposabljanje svetovalcev na temo investiranja in povezovanja kmetij ter mladih kmetov pri zamejskih Slovencih v Italiji, strokovna ekskurzija

Strokovna ekskurzija kmetijskih svetovalcev bo namenjena poglobljenemu spoznavanju dobrih praks razvoja podeželja in kmetijstva v čezmejnem prostoru ter mehanizmov za spodbujanje naložb in inovacij v kmetijstvu. V okviru tridnevnega programa se bodo udeleženci seznanili z institucionalnim, finančnim in izobraževalnim okoljem kmetijstva v zamejstvu ter v Avtonomni deželi Furlaniji – Julijski krajini.

Program bo vključeval predstavitve ključnih deležnikov, kot so Zadružna kraška banka, Kmečka zveza, lokalna akcijska skupina LAS Kras ter deželni organi in agencije za razvoj podeželja. Poseben poudarek bo namenjen predstavitvi programov razvoja podeželja, finančnih podpor, rotacijskih skladov ter ukrepov za mlade kmete. Udeleženci bodo pridobili vpogled v strateško načrtovanje naložb, podporne instrumente ter vlogo svetovalnih in izobraževalnih institucij pri uvajanju inovacij.

Pomemben del izobraževanja bodo predstavljali terenski ogledi kmetij, didaktičnih in turističnih kmetij ter Stalnega centra za izobraževanje v kmetijstvu CEFAP, kjer bodo predstavljeni primeri dopolnilnih dejavnosti, izobraževanja v kmetijstvu in vloge tutorjev pri prenosu znanja. Ekskurzija bo udeležencem omogočila izmenjavo izkušenj, krepitev strokovnih kompetenc ter boljše razumevanje celostnega pristopa k razvoju podeželja in konkurenčnega kmetijstva.

